

Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-11597	JTEU	5. maj 2022

EUU L 193 og L 194 – svar på spørgsmål 23 fra Morten Messerschmidt (DF) stillet den 4. maj 2022 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Er ministeren ikke enig i, at en overførelse af beføjelser – herunder fra grundlovens § 19, stk. 2 – under alle omstændigheder kræver en aktivering af grundlovens § 20, og hvad skal man i lyset heraf da forstå ved de i lovbemærkningerne omtalte løfte om folkeafstemning i disse tilfælde, jf. L193, bemærkningernes afsnit 3.2 sidste afsnit?

Svar

Følgende fremgår af pkt. 3.2 i de almindelige bemærkninger til forslag til lov Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet (L 193 som fremsat):

”Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik har en grundlæggende mellemstatslig karakter, og medlemsstaterne beslutter selv omfanget af deres egen deltagelse, jf. nærmere ovenfor under pkt. 3.1.2.1. Det fremgår af artikel 3 i protokol nr. 38 til Lissabon-traktaten, at Lissabon-traktaten ikke indeholder bestemmelser om oprettelse af en europæisk hær eller om værnepligt til en militær struktur. Såfremt det måtte komme på tale at ændre EU-traktaten fundamentalt ved at afskaffe medlemsstaternes vetoret vedrørende afgørelser med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, jf. EU-traktatens artikel 31, stk. 4, eller oprette en EU-hær, der indebærer, at det overlades til EU at udøve beføjelsen til at anvende militære magtmidler, jf. grundlovens § 19, stk. 2, vil det være en forudsætning for regeringens tilslutning, at der afholdes en forudgående

folkeafstemning herom. Regeringen er i øvrigt imod sådanne ændringer af traktaten.”

For så vidt angår overladelse til EU af beføjelsen til at anvende militære magtmidler, jf. grundlovens § 19, stk. 2, bemærkes det, at en sådan overladelse vil være omfattet af grundlovens § 20, stk. 1, der angår overladelse af beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder. Om proceduren for vedtagelse af et lovforslag om overladelse af beføjelser efter grundlovens § 20, stk. 1, fremgår det af grundlovens § 20, stk. 2, at til vedtagelse af et sådant lovforslag kræves et flertal på fem sjettedele af folketingets medlemmer. Opnås et sådant flertal ikke, men dog det til vedtagelse af almindelige lovforslag nødvendige flertal, og opretholder regeringen forslaget, forelægges det folketingsvælgerne til godkendelse eller forkastelse efter de for folkeafstemninger i § 42 fastsatte regler.

Gennemførelse af et lovforslag om overladelse af beføjelser til f.eks. EU kræver med andre ord ikke i alle tilfælde afholdelse af en folkeafstemning, idet grundloven i første række foreskriver vedtagelse med et flertal på fem sjettedele af Folketingets medlemmer. Som det imidlertid fremgår af pkt. 3.2 i bemærkningerne til lovforslag nr. L 193, vil det også i tilfælde af fem sjettedeles flertal blandt Folketingets medlemmer være en forudsætning for regeringens tilslutning til et lovforslag om overladelse til EU af beføjelsen til at anvende militære magtmidler, jf. grundlovens § 19, stk. 2, at der afholdes en forudgående folkeafstemning herom. Som anført samme sted er regeringen i øvrigt imod en sådan traktatændring.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod